

Gazeta Aradului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Ruptura.

După lungi și îndelungate tratative, după începuturi de speranțe și umbre de iluzii, după emoții puternice urmate de decepțiuni amare, tratativele dintre partidul liberal și partidul regionalist transilvănean, s'au terminat, astfel cum era de așteptat să se termine, cu o adevărată panică și cu un adevărat dezastru.

Interesele, preocupările și gândurile celor două tabere politice, erau atâta de opuse, în cât s'a putut vedea din primul moment că tratativele nu aveau să dea nici un rezultat.

În consecință, cele două partide politice ce nu aveau comun de cât dorința de a pune mâna pe putere, au făcut un act de încăpățănare calificată, atuncea când au stărut în niște tratative duse cu planul unei trageri pe sfoară reciprocă.

Animositățile ambelor partide, în contra guvernului nu au putut în nici un moment să întreacă pe acelea pe care cele două organizațiuni politice le aveau, una, față de cealaltă.

Colaborării ce fusese proiectată, se opuneau o mulțime de piedeci de neînfrânt; obstacole serioase se ridicau în contra acestui proiect de colaborare ce avea marele neajuns de a nu fi plecat din convingerea profundă că totul trebuie făcut numai pentru țară și că nimica nu trebuie făcut pentru partide.

Partidul liberal nu stima în deajuns organizația transilvăneană și nici nu era stimat în deajuns de aceasta de pe urmă. Ori, o colaborare între indivizi, ca și între colectivități, între cari nu există un respect și o stimă reciprocă, devine cu atât mai monstruoasă cu cât se fac mai multe eforturi pentru realizarea ei.

Încă dela început partidul național român a cerut ca o condiție esențială a colaborării desființarea organizațiilor liberale din Ardeal, ceea ce echivala cu o completă decapitare a organizației liberale, în teritoriile desrobite.

Partidul liberal nu putea să-și iscălească singur sentința de moarte și să-și mărturisească inutilitatea persistenței în Ardeal și în Banat numai de dragul unei colaborări ce nu promitea, chiar înfaptuită, nimica bun în viitor.

La rândul său partidul liberal nu a urmărit altceva dela început, de cât înglobarea, în rândurile sale, a partidului

regionalist național român, pentru ca grație desagregării complete a acestora să poată să-și și sporească propriile lui puteri.

Combi-națiuni politice bazate pe niște idei atâta de puțin sincere și atâta de puțin generoase nu puteau să ducă la nici un rezultat.

La faptul acesta se mai adaugă încă o mare greșală săvârșită în ultimul timp de către organizația transilvăneană și anume aceea de a nu fi avut o atitudine hotărâtă și destul de patriotică, în contra deciziei barourilor ardeleni de a nu se supune legii pentru organizarea funcționării corpului de avocați.

Partidul liberal a înțeles, în ultimul moment, că o colaborare făcută în asemenea momente și în fața unei asemenea deciziuni, echivala cu o aprobare a atitudinii separatiste luate de către barourile ardeleni și, se înțelege, în același timp, o aprobare tacită a acțiunii de călcare a legii votate de către parlament.

Ruperea aceasta a unor tratative ce s'au înfățișat dela început ca lipsite de moralitatea politică necesară, au avut darul să înlăture atmosfera de apăsare ce chinuia de atâta vreme lumea noastră politică.

Înlăturarea unei obsesii, fie ea chiar politică, înseamnă o operă de purificare și de reînnoire a libertății de acțiune și gândire.

Din punctul acesta de vedere ruperea definitivă a tratativilor dintre partidul liberal și partidul regionalist transilvănean este binevenită și de natură să împace toate spiritele.

Acuma știm foarte bine aceea ce are să urmeze: atacuri liberale, în contra partidului național român și, natural, atacuri tot atât de vehemente dirijate de ardeleni în contra organizației liberale.

Așteptăm să auzim cuvintele aspre ce se vor pronunța; așteptăm violențele de limbaj ce este fatal ca să se schimbe și duelul de acuzațiuni, fie ele chiar fără nici o temelie, pe care adversarii de astăzi și de totdeauna și amicii de ieri, de abia câteva minute și le vor arunca cu convingere și cu prisosință, unii în contra celorlalți.

Un interviu al dlui Vaida.

În urma ruperei tratativilor dintre partidul liberal și partidul național român, se simțea nevoia, în afară de comunicatul oficial indispensabil, să se facă și anumite declarații organelor de presă și să se acorde și un interviu din partea unui personaj de oare care autoritate.

Sarcina aceasta delicată a revenit, de rândul acesta — afară de cazul dacă nu și-a luat-o singur — dlui Vaida Voevod.

Se știe însă că dsa nu are, ca să spunem astfel, noroc în interviuuri la dsale, presărate mai întotdeauna cu reflexii și formule de un adânc separatism și pentru înțelegerea și interpretarea căiora, este în urmă nevoie de multe și complicate comentarii.

De rândul acesta, d. Vaida Voevod, într'un interviu acordat unui ziar din capitală, expune modul cum s'au rupt tratativele cu liberalii și conchide că ruptura este ireparabilă, în proporția însemnătății cuvântului acesta în politică, ceea ce înseamnă că în mintea bărbatului transilvănean, în tratativele ce se urmează, în ori ce chestie politică nu este nevoie de seriozitate, nu este nevoie de constanță și că totul depinde de oameni, de moment și de împrejurări.

În afară de această savuroasă concepție politică ce aduce cu atâta satisfacție în discuție chestiunea de loialitate, în raporturile și în tratativele dintre partide, d. Vaida Voevod, și-a exprimat convingerea că între ruperea tratativilor nu au fost pricinuită de regionalismul partidului național român.

După concepția omului politic ardelean, partidul liberal nu putea să rupă tratativele pe chestie de regionalism, întru cât liberalii au admis, în principiu, regionalismul atuncea când au angajat tratative cu partidele politice din toate teritoriile alipite.

D. Vaida crede că, e momentul să spue, în auzul tuturilor, că, în adevăr, partidul național român este regionalist și partizan al ideii de autonomie, întru cât numai astfel trebuie să fie și numai astfel poate să gândească un partid politic din teritoriile alipite atuncea când este condus de largi principii democratice.

D. Vaida, spune în interviul dsale, că partidul național român este regionalist și autonomist pentru că el vrea descentralizarea și posibilitatea, deci, de a se administra singur și de a îngriji independent, de propriile sale nevoi.

Ne pare bine că opinia sinceră a fost, în fine, destăinuită și credem că nu va mai tăgădui nimenea adevărul, atuncea când se va spune în momente de însemnătate, că în mod public, d. Vaida s'a declarat partizanul ideii regionaliste, partizanul autonomiei și prin urmare, al ideii de separatism.

Noi prevedem însă altceva și anume repetarea unui fenomen cu care suntem de mult timp obișnuiți.

Ne așteptăm, anume, și de rândul acesta să vedem întâmplându-se aceea ce s'a întâmplat în totdeauna când d. Vaida Voevod în momente de surescitare politică a voit să pue în circulație formule și să dea autoritate unor axiome în mod regretabil, dureroase, pentru ideea de patriotism.

D. Vaida a vorbit; deci, organele de presă, mai mult sau mai puțin oficiale, vor începe să explice că fostul prim ministru nu a vrut să spue astfel; că a fost o greșală de exprimare și limbaj; că interviul nu a fost redat precis și că s'a făcut, incontestabil, probă de reavoință și de duplicitate.

Ziarele vor adăuga că, din contră, d. Vaida

a înțeles să formuleze o idee profund de patriotică și că nici odată d-sa nu a fost mai blajin și mai bine intenționat.

Osteneala aceasta va fi însă pierdută zadarnic pentru că mecanismul cuvintelor periculoase și autinaționale aruncate în circulație, pentru ca în urmă să fie desmiințite este, de multă vreme, în deajuns de bine cunoscut.

Inaugurarea dispensarului de medicamente și ambulatorului Casei cercuale din Arad.

Duminecă dimineața a avut loc în edificiul Casei Cercuale pentru asigurările sociale din Arad, inaugurarea festivă a dispensarului de medicamente și ambulator având înalta operă socială a da ajutor și îngrijire muncitorului și familiei lui, îmbolnăviți, fie din cauza accidentelor sau a merseriei.

Intimpinarea dlui ministru Trancu Iași.

În vederea acestei inaugurări au sosit la Arad, Sâmbătă, cu acceleratul de București, dnii ministru Trancu Iași, Barbu Voinescu, secretar general, dr. Presdeanu directorul serviciului medical, col. Cernatescu inspector central și Stanescu șef de serviciu.

D. ministru a fost întâmpinat în gară de prefectul orașului și județului d. Radu Pancu, primarul orașului dr. Robu, Călărășianu, inspector general al muncii din Cluj, dr. Beleş, subprefectul județului, Ovidiu Grita, prefectul poliției, Ilie Rău, șeful siguranței, Popescu, inspector central, Miclescu inspector regional al muncii, funcționarii Casei Cercuale și reprezentanții muncitorilor din Arad. D. inspector Popescu a spus dlui ministru un bun venit, în numele celor ce au venit să-l întimpine și al întregii muncitorimi din Arad.

D. ministru a răspuns la salutul ce i s'au adresat spunând că vine la Arad totdeauna cu cea mai mare dragoste.

D. ministru Trancu Iași între muncitori.

După masă la orele 5, d. ministru Trancu Iași a vizitat pe muncitorii adunați în sala mare a Căminului muncitoresc.

Muncitorul Dionisie Makkay l-a salutat, cu aceasta ocazie, pe d. ministru în numele muncitorimeii și l-a asigurat de toată încrederea aceasta.

D. ministru a vorbit apoi mai bine de o jumătate oră muncitorilor expunând principiile de care este condus în soluționarea problemelor muncitorești și aceea ce a făcut pentru îndreptarea soartei muncitorilor.

Cuvintele dlui ministru au fost ascultate cu mult interes de muncitorime aducând la sfârșitul discursului vii urări dlui ministru.

Duminecă dimineața la orele 9 și jumătate d. ministru a primit la Casa Cercuală, în biroul direcțiunii acesteia, delegațiile muncitorilor, cari au prezentat dlui ministru un memoriu, arătând doleanțele lor. D. ministru s'a întreținut timp îndelungat cu muncitorii.

D. ministru a primit apoi pe medicii Casei cercuale.

Inaugurarea.

La orele 11 d. ministru Trancu Iași trece în sala mare a Casei cercuale împodobită cu verdeață, pentru a azista la actul sfințirii dispensarului de medicamente și ambulator.

În ambele părți ale vastei săli ce servise până de curând pentru serate dansante, au fost construite cabine, vopsite cu alb, pentru consultații medicale și dispensarul de medicamente.

În fruntea sălii, pe perete sunt tablourile MM. LL. Regele și Regina și al A. S. R, principele moștenitor Carol; iar de partea apartamentului de medicamente portretul dlui ministru Trancu Iași

În sală erau adunați reprezentanții tuturor autorităților, armatei ai micilor și marilor industrii, ai institutelor de învățământ, ai muncitorilor și numeroși alți invitați.

Curând după intrarea dlui ministru în sală sosește și P. S. Sa d. episcop I. Papp.

Actul religios al sfințirii îl oficiază Prea On. d. Teodor Botiș, directorul seminarului îmbrăcat în ornate. D. Botiș încheie serviciul religios prin o cuvântare arătând însemnătatea și menirea acestei instituții umanitare.

D. Iosif Lorant, directorul Casei cercuale salută pe d. ministru Trancu Iași ca pe prietenul bun, protectorul și îngrijitorul sincer al instituțiilor muncitorești și arătând problemele mari de ocrotire socială, cari reclamă o rezolvire spre înțărarea națiunii, accentuiază progresul mare ce s'a făcut și până acum, sub regimul românesc în comparație cu fostul regim care arătase o nepăsare față de ocrotirea muncitorilor.

D. dr. Cornea, primmedicul Casei cercuale salută pe d. ministru în numele medicilor Casei cercuale și arată cu date statistice însemnătatea operei sociale îndeplinită de Casa cercuală din Arad și activitatea din ce în ce mai largă a acesteia.

După aceste date statistice în 1913, cu un an înainte de război, Casa cercuală din Arad a îngrijit 1814 bolnavi. În 1919 au fost îngrijiiți 764 bolnavi noi și s'au dat 9153 consultațiuni la bolnavi vechi

În 1920 au fost îngrijiiți 894 bolnavi noi și s'au dat 17.760 consultațiuni bolnavilor vechi: cea mai mare parte muncitori asigurați la Casa cercuală, iar restul din populația săracă a orașului.

Dela 1 Mai 1921 până azi, cei 55 medici ai Casei cercuale au vizitat 582 bolnavi vechi și 15.728 bolnavi noi, dintre cari 4086 la domiciliul lor dându-li-se 12022 consultațiuni, iar 11602 au fost vizitați în ambulatorul Casei și cabinetul de consultație al medicilor, dându-li-se 46472 consultațiuni. Medicii Casei cercuale au mai asistat la 196 nașteri, 592 bolnavi au fost trimiși în spitale, iar 30 la băi și sanatorii

Din numărul total de 16310 bolnavi au murit 62, adică un procent de trei la mie. S'au însănătoșit 14985 adică un procent de 919 la mie, rămânând în continuare de tratament 1270.

În ce privește activitatea financiară a Casei statistica din ultimii zece ani arată că dela 1911 până la 1920 s'au încasat din diverse cotizațiuni suma de lei 5.375.500, din aceștia 3.264.977 lei și 27 bani s'au încasat dela 10 Octomvrie 1919 până la 31 Decemvrie 1920 adică în 14 luni de administrație românească.

S'au plătit ajutoare de boale, naștere și lăptat la 18.114 membri în suma de 1.661.891 lei și 40 dintre cari 939.299 lei în cele 14 luni de administrație românească.

S'au cheltuit cu ajutoarele medicale din cari s'au împărțit membrii Casei, 1.871.014 lei și 35 bani, dintre cari 1.033.663 lei și 95 bani după 10 Octomvrie 1919.

S'au plătit rente la 1056 accidentați în suma de lei 260.029 și bani 40, dintre cari 109.554 lei 47 bani de la 10 Octomvrie 1919.

Opera socială a Casei centrale s'a întins și asupra combaterii tuberculozei ce croește brazde adânci mai cu seamă în clasa muncitoare. Casa cercuală a susținut și subvenționat în acest scop Reuniunea Arădană pentru combaterea tuberculozei care s'a transformat în Filială a Societății pentru profilaxia tuberculozei din București, și tot astfel Casa cercuală a subvenționat și societatea arădană pentru protecția mamelor transformată în filiala societății „Principele Mircea” pentru protecția copiilor din România.

D. dr. Cornea la sfârșitul expunerilor sale mulțumește dlui ministru, inspectorului general al Ardealului, Direcțiunii Casei centrale din București și tuturor cari au ajutat Casa cercuală și au făcut posibilă astfel înființarea ambulatorului și a dispensarului de medicamente.

D. dr. Presbeanu directorul serviciului medical din ministerul muncii, arată activitatea Casei cercuale din Arad pentru înființarea dispensarului de medicamente și a ambulatorului.

El mai salută încă pe d. ministru Frideric Koromzay directorul societății de cale ferată Arad-Cenădane, în numele asociației marelui industrii, Neaguș, tipograf, în numele muncitorilor și Ludovic Bolgăr, secretarul camerei comerciale și industriale din Arad, în numele acestei instituții.

Cuvântarea dlui ministru Trancu Iași.

D. ministru Trancu Iași spune că acum se împlinesc trei ani dela unirea Transilvaniei cu patria mamă și a ținut ca aceasta aniversare care trebuie sărbătorită numai în bucurie și fericire, să nu treacă fără ca să nu fie marcată prin ceva demn.

Această aniversare de trei ani, a spus, d. ministru, am vrut să o marcăm prin inaugurarea de ieri a dispensarului dela Deva, azi a dispensarului din Arad și mâine a dispensarului de tuberculoză din Timișoara, manifestând dragostea de frate în înțelesul nostru.

Acum șase luni când dna Xenopol mi-a dat biblioteca Xenopol, am oferit-o aceasta orașului Arad, voind să fac din acest oraș un bastion al culturii românești, un fort al activității și gândirii româno-ști.

Azi se inaugurează o altă instituție. Ce dintâi servește înălțarea culturală și morală, iar cea a doua înălțarea fizică.

Azistăm azi la clipe de înălțare, de care ne vom putea da seama numai gândindu-ne ce am avut acum un an și ce avem astăzi.

La baza fiecărei opere sociale este credința. Nici o acțiune mare nu se poate face fără credință. Acei ce pornesc la o luptă mare, trebuie să aibă în adâncul sufletului lor credința. Când am primit greaua sarcină a organizării muncii am avut în sufletul meu un sprijin credința.

A doua la baza unei opere sociale este dragostea. Aceasta trebuie să fie la baza raporturilor între oameni. Omul în contact cu alt om trebuie să depue o dragoste.

Aci în această sală trebuie să fie credință și dragoste. Aci este templul suferinței și cel ce vine să s închine trebuie să afle mângâiere.

D. ministru mulțumește industriașilor patroni și tuturor, cari au ținut să aziste la această inaugurare și au contribuit la asigurarea socială a muncitorimeii.

D. ministru adresează apoi cuvinte muncitorimeii, îndemnând-o ca să aibă în vedere în ridicarea pretențiilor lor față de patroni, că de progresarea industriei atârnă și binele muncitorilor.

În războiul economic, ce a urmat după războiul armat, se vor putea susține numai acele state cari vor putea lucra produsele lor industriale mai ieftin decât adversarii lor. Cu prăbușirea industriei se va prăbuși și clasa muncitorească.

De aceea toți factorii de producție trebuie să se înțeleagă, ca să reușim în lupta economică.

D. ministru apelează la muncitori să se cultivate, citind cât mai mult. Vreau — spune d. ministru — muncitori sănătoși la trup și la minte.

Avertizează pe muncitori a se păzi de acei sfătuitori, cari caută a folosi muncitorimeea numai pentru înălțarea lor proprie, realizând aceasta, să devină apoi terorizatorii muncitorimeii.

D. ministru încheie discursul său spunând: Să nu se uite nici odată că la baza acestei instituții este sângele celor 800 mii de ostași morți și îndeplinindu-ne datoria cu energie și spirit de sacrificiu, vom fi numai la înălțimea suferințelor aceluia.

După aceasta i s'a oferit azistenței de Casa cercuală o gustare, la masa așezată în mijlocul sălii.

Gheorghe Reiner magazin de mode pentru dame paltoane, bluse, negligee și costume Str. Eminescu Nr. 1
Clasă separată de măsurat. ●●●●●●●● Telefon 530. Cornul Vânătorului
Edificul Cafeneaua

Banchetul.

La orele 2 și jumătate Casa Cercuală a dat banchet la restaurantul „Crucea Albă” în onoarea dlui ministru Trancu Iași și la care au luat parte Prea S. Sa d. episcop Papp, prefectul d. Radu Pancu, subprefectul dr. E. Beleş, primarul orașului dr. I. Robu, prefectul poliției O. Gritta, șeful siguranței d. I. Rău; reprezentanții ai industriei, muncitorilor etc. — la vre-o 150 persoane.

Primul toast a fost ținut de d. ministru Trancu Iași, care a închinat pentru M. M. L. L. Reginei și Regina.

P. S. Sa d. episcop I. Papp ridică paharul în cinstea dlui ministru Trancu Iași.

D. Robu, primarul orașului spune că d. ministru Trancu Iași, de câte ori vine la Arad, dovedește prin fapte dragostea față de acest oraș. Inchină în cinstea dlui ministru.

Mai toastează închinând pentru d. ministru d. Popescu, inspector central al muncii, arătând că d. ministru și dragostea dlui ministru pentru muncitori; Emeric Gruber vorbește în numele Casei Cercuale, Vasilie Ivan în numele muncitorilor și I. Rău în numele asociației industriei mici.

D. ministru Trancu Iași mulțumește pentru manifestările de dragoste ce s'au făcut la adresa sa. Îndeamnă pe toți la împlinirea datoriei pentru țara patriei.

Seria toastelor o încheia Prea S. Sa d. episcop Papp, exprimând bucuria că vede la această masă pe toți reprezentanții cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, confesiune sau clasă socială, dorind ca aceeași înțelegere să fie între cetățeni în viața reală.

Masa s'a ridicat la orele 4 și jumătate. D. ministru Trancu Iași a vizitat după aceasta Muzeul Cultural unde a petrecut până către orele 6 și a plecat cu trenul la Timișoara.

Jumătate milion pentru combaterea tuberculozei.

D. Ministru Grigore Trancu Iași mulțumește muncitorilor asigurării la Casa Cercuală Arad pentru și tuturor persoanelor cari au luat parte la inaugurarea în inaugurarea Dispensarului de medicamente și Ambulatorului Casei și ca o dovadă mai mult pentru solicitudinea ce o are pentru durerile suferințele muncitorilor, a acordat un credit de 500.000 de lei pentru a se începe lucrările înființării unui institut pentru tratamentul și combaterea tuberculozei. Însărcinând Direcțiunea Casei Cercuale și serviciul medical al Casei cu aducerea la împlinire a acestei opere de cel mai mare interes public. D. Ministru ține să dovedească încrederea în care o are că și aceasta instituție va fi în termenul cel mai scurt posibil în folosința clasei pentru al cărui bun trai a luptat și dăruiește a contribui cu toată tăria sufletească.

Pentru „Monumentul lui Avram Iancu”.

Comitetul executiv, pentru ridicarea unei statuii eroului național, Avram Iancu, publică următoarele:

Locul cel mai demn pentru acest monument prezintă pe cel mai mare român al Ardealului, locul ocupat încă și azi de statuia lui Matei Bănuș, născut în Ardeal, care a fost regele țării.

Având în vedere că statuia este expresia vădită a sfidării simțimentelor românești, că ea imită un caracter unghuresc pe pământul Ardealului și că apururi românești, merit să înjosească statuia din București a marelui Voevod Mihail.

Având în vedere că spre umilirea noastră, închinând istoria, apleacă la picioarele regelui țării steagul Moldovei lui Ștefan cel Mare, comitetul sesizează consiliul orașului Cluj singurul oraș care să dispună asupra unui monument aflându-se pe o piață publică, ca sfidarea simțimentelor românești să înceteze odată pentru totdeauna.

Pentru aceasta se impune îndepărtarea monumentului din piața Unirii și așezarea lui într'un loc sau alt loc potrivit unei statuii ce reprezintă, în excelență, umilinta suferințelor noastre din trecut și o sfruntată minciună istorică.

Comitetul roagă consiliul orașenesc ca piedicându-i statuii să-l pună la dispoziția lui a înălța pe un monument național, pentru ca împodobit eu să se va turna din bronzul capturat dela dușman și pus la dispoziția comitetului de Ministerul

de război. Acest monument va înfățișa pe craiul munților, Avram Iancu, și este opera înfăptuită din recunoștință întregii români unite arătată marelui luptător al idealului național.

Pilda înălțătoare și vrednică de poporul ce știe să-și cinstească eroi ne-o dă nobila Franța care a statornicit un monument patriotului ilustru Paul Deroulede. În ziua de 18 Octomvrie a. c. s'a făcut desvelirea sub forma unei adevărate sărbătorii naționale, la care au participat guvernul Francez și delegațiile țărilor aliate și când vorbirea de desvălire a fost rostită de însuși Ministrul de război al Franței d. Barthou.

E o datorie sfântă față de memoria lui Avram Iancu să urmărim exepul nobilei Franțe.

Comitetul va hotărî publicarea concursului pentru modelul statuei, imediat după primirea avizului referitor dela consiliul orașenesc.

Programul săptămânal al „Cursului liber de seara, Arad”.

Miercuri — Limba franceză. I. Lecture et traduction sur «Je suis ecolier». Prof. dna Lucia Babescu

Joi — Limba română. (Cursul funcționarilor) I. Viitorul verbului «a avea». «Toamna». Lectură. Conversare. Prof. dnii Ioachim Dabiciu, Traian Mager. — Limba română. (Cursul funcționarilor) II. Prof. d. Lazar Roșculeț.

Algebră. Operațiuni cu numere algebrice. Prof. d. Ion Dumitriu.

Vineri. — Limba română. (Curs public). Viitorul verbului «a avea». Lectură «Toamna». Conversare. Prof. d. Lazar Roșculeț.

Limba franceză. Conversation sur Pèclair. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Limba franceză. — Grammaire. Phonétique. Prof. d. Jean Decamp.

Ruperea tratatelor dintre liberali și partidul național român.

Partidul național a dat următorul comunicat:

„În baza hotărârei luate de comitetul executiv al partidului național, d. Iuliu Maniu, președintele partidului a continuat tratativele cu partidul național-liberal, partidul naționalist-democrat, partidul Unirii din Bucovina și partidul țărănesc basarabean pentru înjgheburarea unei coaliții, care să ofere bazele formării unui guvern de colaborare.

Pe când între partidul național și partidul naționalist-democrat cât și între partidul Unirii bucovinean și partidul țărănesc basarabean s'a statorit platforma acordului acest rezultat nu s'a putut obține în tratativele cu partidul liberal.

Partidul național nu a putut conveni să i se acorde partidului liberal, dincolo de munți, o influență politică, care ar fi trecut prea mult limitele reale ale legăturilor pe cari partidul liberal și le-a inițiat în Ardeal și Banat.

CINEMATOGRAFE.

Capriciile sortii, dramă în 7 acte în Apollo în 23 Noembrie. Acolo în lumea nouă. În munții, pe plaiurile Americii încă sunt țigani. Fieea lor, arta lor, sărăcia și mândria lor i-a dus și pe ei să guste și ei viața între celelalte milioane de emigrați. Situația s'a schimbat, dar năravul lor nu. Au creat ei și acolo acel romantism, special care azi nu mai are seamăn și pereche la popoarele europene și americane. Naivitatea, optimismul și după decepția avută acea răsunare sălbatică a țiganilor a rare ori se manifestă, ca și în pilda aceasta. Pleacă cu nădejde, își dă inima și sufletul în nădejdea lui, ca în sfârșit să cază frânt de desiluziile sale. O splendidă piesă plină de emoții.

Fieca de argint, scenă dramatică în 4 acte în Urania în 23 Noembrie. Este istoria unei fete plină de ideale și visuri, cari arare ori se realizează. Momente duiioase ne scot lacrimi și mai ales jocul splendid al artistului american Franck Kennan.

INFORMAȚIUNI.

— La consfătuirea ce a avut loc în ziua de 18 ale lunii curente, la prefectura județului, sub președenția dnei general Dragalina, prezidenta centralei Societății ocrotirea văduvelor de război și în prezența dnei colonel Murgescu, inspecțiunea acestei societăți, s'a constituit comitetul local al Societății Ocrotirea Văduvelor de război din următoarele persoane: dna Radu Pancu președintă, dna Ion Robu vicepreședintă, dnele Hortense Pop, colonel Georgescu, Nasta și Eugen Beleş membrii în comitet. Dna Nasta a fost delegată a îndeplini funcțiunea de casieră și dna E. Beleş pe aceea de cenzoră.

Secretară a societății a fost numită dsoara Elena Ionescu, institutoare din Arad.

— Din cauza grevei declarată Marțea trecută de lucrătorii tipografi dela toate ziarele din Arad, nici un ziar nu a putut să mai apară până eri.

În urma tratatelor ce au avut loc între lucrători și între patronii de ateliere tipografice, a luat sfârșit prin aceea că s'a acordat lucrătorilor, de patroni o anumită sporire de salariu.

Cu acest prilej s'a remarcat sollicitudinea și spiritul de concilianță cu care autoritățile au intervenit pentru o cât mai repede încetare a grevei în condițiuni mulțumitoare și pentru unii cât și pentru ceilalți.

— Conform aprobării ministerului comunicațiilor pentru călătoria dela orice stațiune din România Mare la Ploesti și înapoi, între 25—29 Noembrie c. inclusiv a membrilor congresului funcționarilor publici, legitimați cu carnetele de identitate pentru călătoria cu reducere pe C. F. R. se vor vinde la ducere jumătăți de bilete de carton obișnuite, cari vor fi valabile și pentru înapoiere. Jumătățile de bilete în chestiune se vor prezenta și la cassele de bilete ale stațiilor pentru comostare cu No. trenului și data zilei de înapoiere.

Aceste dispozițiuni sunt valabile și pe căile ferate particulare administrate de Stat.

— Din inițiativa președintelui comisiei înterimare a orașului Craiova, va avea loc în capitala Olteniei un congres al primarilor din marile orașe ale României.

Se va discuta chestiunea reformei administrative. Congresul va avea loc la începutul lunii Decembrie și vor lua parte și mai mulți miniștri.

— Camera de punere sub acuzare a respins recursul lui Stoian, fostul director al «Băncii Națiunii» de a fi pus în libertate.

— În Giurgiu a fost prins autorul principal al atentatului dela Senat. Max Goldstein, zis Stejarul, zis Coca, zis Serghie.

— Primarul orașului, în urma ordinului Directoratului Ministerului Internelor din Cluj, No 2-388—21, înviă pe toți acei locuitori ai orașului Arad dela cari în cursul războiului până la eliberarea teritoriilor de către armatele române, s'au rechiziționat fără plată vite, obiecte, valori etc. de către autoritățile civile sau militare maghiare sau fostele armate inamice, să se prezinte pentru conscriere în decurs de 8 zile, la oficial primăriei aducând cu sine bonurile de rechiziție sau alte acte justificative.

x Federala «Cooperativelor Sătești Arad» angajează de la 1 Decembrie 1921 un contabil și un casier. Doritorii se vor adresa președintelui consiliului de adm. dr. Victor Hotăran, Bulevardul Carol I. 37.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

MICA PUBLICITATE.

Tot soiul de jucării și vase japoneze cu celea mai mari prețuri cumpără Salon Artistique Bulevardul Regina Maria Nr. 21. 516

Se caută 2 femei pentru distribuirea ziarului nostru cu plată săptămânală de lei 100 de persoană.

Perziudumișă pașaportul No. 78542 estradat de Prefectura orașului și județului Arad, îl declar nul. Tot la fel am anunțat în foaia Monitorul Oficial București. Iosif Szende. 527

Se caută pentru Orfelinatul „Regina Maria“ o economă pricepută în gospodărie și 2 supra-veghetoare. 529

<p>Teatrul APOLLO.</p> <p>In 23, 24 Noembrie</p> <p>Miercuri, Joi</p> <p>Senzație Pathé!</p> <p>Capriciile sortii (sau inima de țigancă).</p> <p>Dramă din viața țiganilor americani în 7 acte.</p> <p>In rolul principal: Nazimova.</p>	<p>Teatrul URANIA.</p> <p>In 23, 24 Noembrie</p> <p>Miercuri, Joi</p> <p>Senzație Pathé!</p> <p>Fiica de argint</p> <p>Scenă dramatică în 4 acte.</p> <p>In rolul lui Jefferson Hunter celebrul artist american.</p> <p>Frank Keenan.</p>
--	---

Teatrul Orășenesc

<p>Compania de Opereta din București</p> <p>„ELYSÉE“</p> <p>Miercuri 23 Noembrie ora 8^{1/2}</p> <p>Betia din Dragoste</p> <p>Opereta în 3 acte. Muzica de AKA von BUTYKAY.</p> <p>Joi 24 Noembrie seara 8^{1/2}</p> <p>GEISHA</p> <p>Opereta în 2 acte. Muzica SIDNEY.</p> <p>In actul al II. MARE BALET.</p> <p>Vineri 25 Noembrie ora 8^{1/2}</p> <p>SYLVIA</p> <p>Opereta în 3 acte. Muzica de KÁLMÁN.</p> <p>Sâmbătă 26 Noembrie ora 8^{1/2}</p> <p>FLÜP</p> <p>Opereta în 3 acte. Muzica de GILBERT.</p> <p>Personalul artistic: Domni: G. D. Carussy, N. P. Ciucurette, Virgil Bărcănescu, N. Kanner, N. Rabega M. Gheorghiu, I. Anghelescu, C. Mosocanu, Cretulezcu etc. Dnele: Stela Bowy, Lulu Chiriac, Sabina Gilbert, Elene Paoly, El. Florescu, Nely Constantinescu, Lizica Petrescu, Matilda Kriegl etc.</p>	<p>Numai</p> <p>5</p> <p>Reprezentatii</p> <p>In actul al II.</p> <p>Mare Balet</p>
---	---

Corul și corpul de balet || Orchestra

30 persoană || 20 persoană

Maestru Concertator: LEO BLUM.

Decoruri, Mobilă și Costume proprii.

Biletele de vânzare la librăria BLOCH.

Administrator General: A. B. Botosescu.

In atentiunea

457

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegelfeld, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

Dacă ai mâncărime sau bubite pe piela cumpără alifia

Scaboformat dr. Flesch

vindecă sigur, n'are miros și nu murdărește hainele. Un borcan mic 8 lei, un borcan mare 12 lei, borcan pentru o familie 20 lei, Prav Scaboform la alifia 4 lei. De vânzare în toate farmaciile. Depozit principal și pentru revanzători, la farmacia „Ingerul“ alui Emeric Kain, (fost) Arad, în celțul dela Calea Banatului și piața Avram Iancu.

IMPRUMUTURI
acord mai ieftin posibil imediat
Mijlocesc vânzări și cumpărări
DE CASE
Alexandru Herzog
Comisionar de bancă, birou: str. I. Bratianu 15.

Lévai și Szigeti

407

mai înainte BUCHSBAUM și Co.

Vis-a-vis de Intrarea la Teatru

Recumandă magazinul bine și abundant sortat cu
ghete bărbătești, femeiești și Copii
Prețuri ieftine.

Au sosit cele mai noi și moderne
paltoane de toamnă, de iarnă,
haine bărbătești și pentru copii
Clasă separată de măsurat
SZÁNTÓ și COMLOS ARAD,
Piața Avram Iancu No. 22.
381 Edificiul Teatrului.

OLTOI

de tot soiul să capătă la pomologia
NIEMETZ

TIMIȘOARA III. Strada Coroana No. 25 ♦♦♦ Telefon 135

478

De vândut

un aranjament complet de cinematograf în stare bună, un motor cu benzină — Dynamo 6 H.P. reflector cu toate accesoriile, loc de stat jos pentru 400 persoane. Adresa: IOAN MERCEU, primsecretar Nădlac, jud. Arad. 525

Araci (pari) de vie

de stejar crepat,

lemne de foc de cer

crepate și

traverze

de decauville de stejar oleră în mare și în mic cu prețuri convenabile. Adm. moșiei.

Dr. STÉFAN CICIO POP
CONOP (gara C. F. R.) Județul Aradului.

Asilul de Copii al statului Arad.

No. 1880—921.

Concurs.

Scriem concurs la postul de:

1. Impiegat cl. II. lei 350. — salariul 300 lei adaus și bani de cuartir.
2. Copist 250 lei salar 300 lei adaus și bani de cuartir.

Cei corăspunzător în scurt timp. Rugarea să se înainteze la directorul acestui Institut până în 30 Noembrie 1921 unde i-se vor da informațiuni detaliate.

Arad, la 15 Noembrie 1921.

Director, medic-primar:
Dr. Kardos.

Antistia comunală a Circ. I.

No. 24553—921.

Publicațiune.

Toți Invalizi, Orfani și Văduvi de război care au nevoie de consultație medicală, se vor prezinta zilnic la d. dr. Plesa Ioan, Piața Mihai Viteazul No. 3 dela ora 2—4 p. m. de unde vor primi și rețete de medicamente cari se vor achita și elibera de Oficiul Județan I. C. V.

Arad, la 10 Noembrie 1921.

(ss) Pocioianu m.
șeful circ. I.

Antistia comunală a circ. I.

No. 23922—921.

Publicațiune.

In conformitate cu ord. No. 7323—921 al dlui Min. de Război să aduce la cunoștință tuturor orfanilor de război următoarele:

Ministerul de Război (oficiul național) a luat hotărârea plasării tuturor orfanilor de război cari au ajuns vârsta de 14 ani în ateliere, stabilimentele militare și asemenea în școli de meserii și agricultură. Comandamentul VII. Teritorial a decis înființarea unui atelier de lemnie și ferărie la Brașov și unul de croitorie și cismărie la Sibiu pentru acest scop.

Deci învitat pe toți orfanii de război în vârsta de 14 ani, care doresc să fie plasați într'unul din stabilimentele sus indicate să se prezinte cu părinții sau tutorii lor la secția militară dela 15—20 Noembrie a. c. dela ora 9—12 a. m.

Arad, la 12 Noembrie 1921.

(ss) Pocioianu m.
șeful circ. I.

Mare asortiment de blouze, tricotate, garnituri, ciorapi și mănuși prețuri ieftine la

BÁRSONY ARAD,

Piața Avram Iancu Nr. 144

CAFENEAUA „CORNUL VÂNĂTORULUI”

După teatru mâncări calde și reci. Orchestră de țigani. Jumătate litru de vin bun lei 9 în sticle.